

PEUTERSPEELZAAL HANNIE SCHAFT

L. Davidsarré 1D
2042 LZ Zandvoort
06-48423059
info@peuterspeelzaalhannieschaft.nl
KvK nummer: 34169970
LRKP nummer: 121543110

SOCIAAL PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN Versie november 2020

Inhoudsopgave:

1 Peuterontwikkeling en opvoeding

- 1.1 Handelen op basis van menswetenschappen
- 1.2 Lichamelijke en motorische ontwikkeling
- 1.3 Cognitieve en emotionele ontwikkeling
- 1.4 Spel
- 1.5 Rituelen
- 1.6 Ontwikkeling en stoornissen

2 Pedagogisch doel

- 2.1 Vier pedagogische basisdoelen
  - 2.1.1 Emotionele veiligheid
  - 2.1.2 Persoonlijke competentie
  - 2.1.3 Sociale competentie
  - 2.1.4 Waarden & normen

3 Pedagogisch handelen

- 3.1 Problemen zelf laten oplossen
- 3.2 Structuur bieden
- 3.3 Structureel volgen ontwikkeling van peuters
  - 3.3.1 Hoe volgen wij de ontwikkeling van onze kinderen?
  - 3.3.2 Hoe stimuleren wij de ontwikkeling van het jonge kind?
  - 3.3.3 Inrichting van de peuterspeelzaal om de voorschoolse educatie zo optimaal mogelijk aan te bieden.
  - 3.3.4 Hoe signaleren wij ontwikkelingsvertraging- of versnelling?
  - 3.3.5 Hoe overleggen wij met de ouders en maken we hen eventueel wegwijs in de sociale kaart?
  - 3.3.6 Mentorschap
  - 3.3.7 Hoe ziet het ontwikkelingsgericht werken er bij ons uit?
  - 3.3.8 Hoe werken we samen met het onderwijs, KDV en BSO?

4 Werkplan

- 4.1 Structuur -en dagindeling
- 4.2 Voorschoolse educatie Piramide (VE)
- 4.3 Begeleiding

5 Doelen en richtlijnen

- 5.1 Verlaten peuterspeelzaal groepsruimte naar andere locatie
- 5.2 Wij hanteren vier-ogen principe peuterspeelzaal 2-4 jaar
- 5.3 Externe hulpverleners

6 Randvoorwaarden

- 6.1 Begeleiding personeel en beleid
- 6.2 Begeleiding en taken van beroepskrachten in opleiding, stagiairs en vrijwilligers
- 6.3 Situering
- 6.4 De basisschool
- 6.5 Beleid ten aanzien van gebruik kunnen maken van dagopvang gedurende extra dagdelen
- 6.6 Financieel beleid
- 6.7 Accommodatiebeleid
- 6.8 De geschillencommissie
- 6.9 Privacywetgeving AVG

1. PEUTERONTWIKKELING EN OPVOEDING

1.1 Handelen op basis van menswetenschappen

Intellectueel zit de peuter in de pre operationele fase: zijn denken is nog heel concreet, hij kan nog niet nadenken over zichzelf in verhouding tot andere mensen. De kinderen in de leeftijdsfase 2 tot 4 jaar zijn egocentrisch.

Wat betreft gewetensontwikkeling reageert de peuter op beloning en straf, niet op eigen overwegingen. Het is dus belangrijk dat anderen hem duidelijk maken wat en wanneer hij dingen goed en fout doet. Wanneer dat redelijk consequent gebeurt, kan hij een patroon van “gewenst ”gedrag ontwikkelen. Peuters zitten in de anale fase. Ze hebben het ik-besef ontwikkeld en zit midden in de zindelijkheidsstraining. Het kind ontwikkelt ideeën over zichzelf aan de hand van wat anderen hem aan spiegels voorhouden.

De meeste kinderen zijn zeer onderzoekend in deze fase. Aan de hand van reacties van anderen leert het zich begrenzen, ontwikkelt het beelden over zichzelf, zijn macht en onmacht. De anale fase wordt ook wel de 1^e puberteit of koppigheidsfase genoemd. Een peuter kan in deze mini-macho gedrag volharden als dit niet in goede banen wordt geleid.

De eerste jaren van een kind leggen een belangrijke basis voor zijn emotionele en cognitieve ontwikkeling. Belonen lijkt het belangrijkste element in leren. Als mensen worden beloond voor een lichamelijke of cognitieve inspanning vermindert de weerstand tegen “het zich inspannen en toont men meestal ook meer inzet bij andere zaken.

Kinderen die weinig aandacht krijgen, krijgen meestal geen beloningen voor “goed gedrag”. De opvoeders zijn dan vaak allang blij dat zij de kinderen even niet horen. Deze kinderen kunnen op zoek gaan naar negatieve aandacht: als ze stoute dingen doen wordt er tenminste op hen gereageerd.

De afhankelijkheid vanuit zekerheid en veiligheid helpt de ontwikkeling van de zelfstandigheid te bevorderen. Een kind kan steeds meer en durft dat ook in daden om te zetten. Het durft steeds verder van zijn opvoeder vandaan te gaan en deze zelfs uit het oog verliezen, al zal het steeds weer even komen kijken of de opvoeder er nog wel is.

Het kind draagt in dit stadium van zijn ontwikkeling voorstellingsbeelden van zijn opvoeder met zich mee. Die helpen hem perioden van scheiding te overbruggen. Verstandelijk is het kind in staat tot dit afstand nemen, omdat het tot besef is gekomen dat mensen na verloop van tijd terugkomen. Steeds vaker gaat het kind op eigen kracht op onderzoek uit. Hij doet ervaringen op waar z'n opvoeder buiten staat. Hij durft zelfs naar andere mensen toe te gaan, hen aan te raken, iets te zeggen.

1.2 lichamelijke- en motorische ontwikkeling

De peuter gooit met dingen, test als het ware de kwaliteit, hij ontleedt speelgoed, maar kan deze meestal nog niet reconstrueren. De peuter kan trappenlopen, hardlopen en springen.

De fijne motoriek ontwikkelt zich. Steeds beter is de peuter in staat om doelbewuste puzzels in elkaar te passen en ook het tekenen ontwikkelt zich van krassen naar iets wat op tekenen gaat lijken. In deze fase heeft het kind de mogelijkheid om de beheersing te krijgen over de sluitspieren, zodat de zindelijkheidstraining kan beginnen.

1.3 Cognitieve- en emotionele ontwikkeling

Het ik-besef ontwikkelt zich: het kind ontdekt dat hij iemand is, los van zijn ouders en los van de omgeving. Het loskomen van andere mensen en van de omgeving maakt het werkelijk ontdekken van de wereld mogelijk; exploratiedrang wordt dit verschijnsel bij peuters genoemd.

De motorische ontwikkeling is inmiddels zo ver gevorderd dat het kind al kruipend of lopend overal op af kan gaan. Zijn ooghand-coördinatie is zodanig ontwikkeld dat hij allerlei dingen goed kan vastpakken en ermee kan manipuleren. In deze periode onderzoeken veel kinderen letterlijk alles wat los en vast zit.

De peuter is in alle opzichten zo in ontwikkeling dat hij cognitief zeer egocentrisch is: hij is cognitief of emotioneel (nog) niet in staat zich te verplaatsen in anderen. Verstandelijk is hij hiertoe nog niet in staat. Bovendien heeft hij op andere terreinen zijn energie hard nodig. Dit betekent ook dat hij nog niet in staat is tot goed "samenspelen". Het delen van speelgoed geeft soms problemen.

In deze fase van de ontwikkeling van het ik-besef wordt een belangrijke aanzet gegeven tot de ontwikkeling van het zelfvertrouwen. Het kind leert zichzelf ervaren als gewenst of ongewenst, als geliefd of lastig en zal zich ook vanuit dit basisgevoel naar zijn omgeving opstellen. Een kind dat voortdurend gecorrigeerd wordt, kan het gevoel krijgen ongewenst of "te veel" te zijn. Ook een kind dat te weinig grenzen krijgt aangereikt, kan dat onbewust ervaren als een tekort aan aandacht en zich ongewenst voelen.

Het kind moet in deze fase een sterk ego ontwikkelen. Het kind kan zich ontwikkelen tot een autonome persoon, die zeggenschap verwerft over zichzelf binnen de mogelijkheden die hij wat betreft zijn leeftijd heeft. Ook kan het kind in deze fase gevoelens van schuld en schaamte ontwikkelen, omdat het steeds meer het gevoel krijgt te falen.

Het kind heeft voorstellingsbeelden en schema's waarmee hij zijn werkelijkheid kan ordenen, maar deze beelden zijn nog heel concreet. De peuter is nog niet in staat tot ingewikkelde denkoperaties, dat wil zeggen het kind vindt het nog moeilijk om zelfstandig na te denken over dingen, die hij niet ziet, over "straks" en "later". Hij denkt nog in kleine stapjes en kan nog niet abstract, los van de zichtbare werkelijkheid, denken. "Stel dat..." is nog een te ingewikkelde vraag.

Dit is ook de fase van het magisch-realistisch denken. Het kind maakt van alles mee dat hij nog niet of nog niet volledig verstandelijk kan bevatten. Hij "maakt" zijn eigen verklaringen door dingen aan elkaar te koppelen die niet bij elkaar horen, door een oorzaak te fantaseren, maar ook door zichzelf te zien als "magisch" veroorzaker van allerlei gebeurtenissen.

Doordat kinderen veel nieuwe ervaringen hebben in deze fase en doordat deze fase gekenmerkt wordt door het magisch-realistisch denken, kunnen peuters allerlei (kinder)angsten ontwikkelen.

Kinderen hebben nog veel fantasie. Fantasie kan ook gebruikt worden om angsten te bezweren. Het magisch denken is een manier van denken waarbij alles mogelijk is.

De taalontwikkeling komt op gang. Met een jaar of twee heeft het kind een woordenschat van zo'n 270 woorden, met een jaar of drie zo'n duizend. Aanvankelijk maakt het kind nog veel eigen woorden, waarbij hij heel vindingrijk kan zijn. Vanaf een jaar of drie leert een kind de symboolfunctie van taal kennen. Dat wil zeggen, het kind leert praten over iets wat hij niet ziet. Je kunt nu meer dingen met het kind bespreken. Vanaf dat moment gaat de taalontwikkeling snel. Peuters kunnen verrassend concreet reageren op vragen van volwassenen. Tot een jaar of vier zijn zij in hun denken nog egocentrisch, zij kunnen zich immers nog niet verplaatsen in de gedachtegang van anderen.

Door de ontwikkeling in zijn denken, het ontluikende ik-besef, de groeiende woord- en begripkennis gebeurt er heel veel in het leven van een peuter. Door alle nieuwe ervaringen is het leven weliswaar steeds nieuw maar kan het ook heel verwarrend zijn. Doordat het kind zo sterk magisch-realistisch denkt, kan hij helemaal opgaan in zijn spel.

In deze fase is het kind heel vatbaar voor angsten. Doordat zijn leefwereld zich steeds meer vergroot, belandt hij in allerlei nieuwe, onvoorspelbare situaties. Ook krijgt hij regelmatig op zijn kop omdat hij regels overtreedt en niet wil luisteren: hij wil zelf alles bepalen. Dat geeft conflicten.

Het magisch denken betekent dat hij alles nog niet goed kan overdenken. Veel dingen waar volwassenen de betrekkelijkheid van inzien, zijn voor het kind beangstigende werkelijkheid.

1.4 Spel

Het spel van de peuter ontwikkelt zich snel. Omdat een peuter motorisch steeds behendiger wordt, zijn er op spelgebied steeds meer mogelijkheden. Hij kan stoeien, wegrennen, uitdagen. Hij kan met voorwerpen spelen zoals autootjes, poppen, beren, duplo. Omdat hij zijn ik-besef heeft ontwikkeld, wat te maken heeft met het cognitief verwerven van objectpermanentie en de uitbreiding van zijn schema, kan hij nu ook verstoppertje spelen. In deze fase heeft een peuter nog wel de overtuiging dat hij onvindbaar is met een kussen op zijn hoofd, omdat hij met dat kussen op zijn hoofd niets ziet. Hij kan zich nog steeds niet in een andere invalshoek verplaatsen.

Kinderen moeten rust en veiligheid om zich heen hebben om tot spel te komen. In een onbekende omgeving zullen zij meestal even moeten wennen. In een nieuwe omgeving tegen het kind zeggen: "kijk eens wat een leuk speelgoed! Ga maar fijn spelen" zal zelden direct resultaat opleveren.

Kinderen zijn nu in staat tot fantaseren en imiteren. Het kind kan uiterst creatief zijn met water, zand, klei en vingerverf. Er wordt nog niet gestreefd naar prestaties; het kind geniet van het " bezig zijn". Met de regels van een spel kan een peuter over het algemeen nog niet omgaan, al weet de wat oudere peuter al wel wat winnen en verliezen is. 'Samenspelen' leert hij in de volgende fase.

Sommige peuters hechten sterk aan een knuffellap of knuffelbeest. Dat geeft het kind bescherming in een wereld vol verandering, zoals bijvoorbeeld het eerste bezoek aan de peuterspeelzaal. De knuffel gaat dan mee naar de peuterspeelzaal. Waarschijnlijk vergemakkelijkt een knuffel het losmakingproces met de directe verzorgers in een periode waarin het kind het gevoel heeft steeds vaker zelfstandig te moeten functioneren.

1.5 Rituelen

Het kind kan al een eigen ordening brengen in bepaalde handelingen. Rituelen kunnen overzicht, ordening en rust bieden. Wij hanteren in de peuterspeelzaal naast dagritmekaarten, een vast dagprogramma. Hieraan besteden wij extra aandacht tijdens ons welkom programma binnen Piramide. Dit thema komt tweejaarlijks aanbod. Eenmaal na de zomervakantie en eenmaal in januari na de kerstvakantie. Niet alleen de peuterspeelzaal biedt dan Welkom aan als thema, maar ook de basisschool Hannie Schaft.

1.6 Ontwikkeling en stoornis

De peuterfase is een intensieve fase. Men dient gevoelig te zijn voor de signalen van de kinderen, ze moeten geduld en vindingrijkheid aan de dag leggen.

Als kinderen in de peuterfase te maken hebben met onverschillige, afwijzende opvoeders of met over beschermende, constant wakende ouders, kan dat een negatieve invloed hebben op de ontluikende ontwikkeling van het ik-besef. Het kind kan het gevoel krijgen dat het ongewenst en ongeliefd is. Ook als ouders het, om welke reden ook, niet naar hun zin hebben is het kind geneigd dit gedrag van zijn ouders te vertalen naar zichzelf. Een kind kan een gevoel van minderwaardigheid ontwikkelen, het gevoel dat hij er net zo goed niet had kunnen zijn.

Sommige kinderen vertalen dat gevoel in naar buiten gerichte woede, in het negatief vragen van aandacht. Andere kinderen proberen alles zo goed mogelijk te doen om maar geliefd te worden, een dwangmatige vorm van perfectionisme.

2. PEDAGOGISCH DOEL

In deze fase 'bouwen ze aan het fundament' van hun leven. De kinderen van nu zijn de volwassenen van de toekomst. Wij willen dan ook het kind van 2 tot 4 jaar spelenderwijs begeleiden. Deze begeleiding is afgestemd op de specifieke ontwikkeling van jonge kinderen. Het aanreiken van optimale ontwikkelkansen door het aanbieden van veelzijdige en passende speelmogelijkheden. Via spel kunnen de kinderen zich ontwikkelen en leren. Spelenderwijs en in interactie met andere kinderen en leidsters vergroten kinderen hun woordenschat, ontwikkelen zij hun motorische mogelijkheden, groeien zij in sociaal vaardig gedrag.

Wij hebben tot taak om de complete brede ontwikkeling van alle kinderen te stimuleren. Dit heeft betrekking op zowel de motorische ontwikkeling, als op de sociale, de emotionele, de cognitieve, de creatieve en de taalontwikkeling. Door vanuit een duidelijk pedagogisch kader doelbewust met de ontwikkeling en begeleiding van het kind op de peuterspeelzaal bezig te zijn. Door op een gerichte, bewuste en herkenbare wijze uitnodigende speelsituaties te creëren.

Bij ons in de peuterspeelzaal, maar ook op de Hannie Schaftschool, staat het kind CENTRAAL. Ieder kind krijgt die aandacht en zorg die het nodig heeft. Kinderen met een ontwikkelingsachterstand kunnen iets extra's geboden worden.

Toch hebben wij niet alleen met de kinderen te maken. Maar ook met de ouders. Ze zijn in de eerste plaats de opvoeder. Wij zijn dat ook, maar je stemt af op de opvoeding die de ouders geven. Dat betekent dat je opvoeding ondersteunend werkt. De ouders geven hun verantwoordelijkheid tijdelijk uit handen en ze vertrouwen erop dat die verantwoordelijkheid in goede handen is. Ook vertrouwen ze erop dat hun kinderen bij de peuterspeelzaal begeleiding krijgen die past bij hun ideeën over opvoeden.

Op het gebied van opvoeding fungeren wij voor de ouders ook als vraagbaak. Gezien het laagdrempelige karakter leggen zij vrij gemakkelijk vragen, zorgen en-of andere opvoedkwesties neer bij de peuterspeelzaal. Bovenstaande hebben wij vastgelegd in het ouderbeleid.

Wij ontvangen kinderen op een plek waar ze zich thuis kunnen voelen. Het is belangrijk dat kinderen zich veilig kunnen voelen.

Specifieke zaken

- Thematisch werken met VE programma, Piramide. Het bieden van vroegschoolse educatie.
- Activiteiten doen wij met kinderen op gebied van beweging, spel, expressie en muziek conform het VE programma, Piramide.
- Voorbereiden op de basisschool door het verzelfstandigen van uw kind, zodat het kind zelfredzaam genoeg is voor de basisschool. Kortom: de doorgaande lijn van peuterspeelzaal naar basisschool
- Het samenstellen van een peuterobservatie KIJK. Hierin wordt bekeken naar o.a. weerbaarheid, welbevinden, motoriek, creativiteit, zelfredzaamheid, spelsituaties (fantasie, samenspel).
- Invullen van De Kleine Eigenwijzer samen met de ouders voor de overdracht naar de basisschool.

2.1 De vier pedagogische basisdoelen bieden het kader waarbinnen wij ons bewegen binnen de peuterspeelzaal. Het biedt veiligheid, bescherming, groei- en ontwikkelingsmogelijkheden.

- 1) Emotionele Veiligheid (EV)** is de basis om goed te kunnen groeien en ontwikkelen. Een kind kan zich bij ons veilig voelen met vaste leeftijdsgenootjes en twee vaste pedagogisch medewerksters.
- 2) Persoonlijke Competentie (PC) &**
- 3) Sociale Competentie (SC)** Het kind kan persoonlijk en sociaal groeien en bouwen aan zijn eigen ontwikkeling.
- 4) Waarden & Normen (W&N)** dekt onze Culturele grenzen en alles wat we belangrijk vinden om als een persoon je staande te houden in de maatschappij.

2.1.1 Bieden van emotionele veiligheid

Specifiek

We streven er naar dat alle kinderen zich emotioneel veilig voelen, zodat ze zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen in een ruimte met mensen die vertrouwen bieden waardoor kinderen zelfvertrouwen krijgen.

Meetbaar

Wij informeren naar het welbevinden van het kind bij de ouders na een peuterdagdeel. Daarnaast gebruiken we hiervoor observatie instrument KIIJK waarmee de ontwikkeling en het welbevinden van het kind binnen de groep wordt waargenomen.

Activiteiten

- Aanwezigheid van bekende leeftijdsgenootjes.
- Aanwezigheid van twee vaste pedagogisch medewerksters, deze zijn eerlijk en echt en spreken vanuit de ik-vorm. Taal en lichaamstaal komen overeen.
- pedagogisch medewerksters passen zich aan bij de ontwikkeling van het kind.
- pedagogisch medewerksters maken contact op ooghoogte en houden eventueel de handjes even in hun handen, om 'over te komen' en noemen het kind bij de naam. We geven en vragen hiermee onverdeelde aandacht.
- pedagogisch medewerksters geven met grenzen nooit angst of schuldgevoelens (inlevingsvermogen!) mee aan het kind, zijn gewoon duidelijk met 'nee' of 'stoppen' o.i.d., bieden een uitweg door het geven van mogelijkheden voor een andere activiteit t.b.v. hetzelfde doel en benoemen altijd eerst het gevoel (erkenning) van waaruit gedrag ontstond (valideren).
- pedagogisch medewerksters zijn consequent, dat vermindert de prikkel om grenzen steeds af te checken, geven rust en veiligheid, kinderen kunnen zich veilig concentreren op hun spel. De grenzen zijn gewaarborgd, ook de grenzen dus die mogelijk een ander kind bij hem wil overschrijden... Veiligheid!
- De kinderen krijgen onvoorwaardelijk onze steun en aandacht, ook al is dat soms niet leuk. Kinderen krijgen altijd van ons wat ze nodig hebben, niet altijd wat ze willen.
- Het benoemen van emoties en deze laten uiten.
- De activiteiten zijn mede gericht op het vergroten van het zelfvertrouwen.

- Het stimuleren van de lichamelijke ontwikkeling, namelijk de grove en fijne motoriek.

Realistisch

Wij dragen zorg voor een consistente groep, m.b.v. kinderen en leidsters die op vaste dagdelen aanwezig zijn. De pedagogisch medewerkers reageren sensitief en responsief op de kinderen en accepteren hun gevoelens.

Tijd

De pedagogisch medewerkers zijn hier gedurende de aanwezigheid van de kinderen zoveel mogelijk mee bezig, zolang de kinderen gebruik maken van de kinderopvang.

Dit proces is constant aanwezig.

2.1.2 Ontwikkelen van sociale competenties

Specifiek

We leren kinderen "sociale competenties", d.w.z. een scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, andere helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

Meetbaar

Pedagogisch medewerkers observeren de kinderen om te analyseren of hun spel overeenkomt met hun leeftijd, of ze voldoende kunnen communiceren met andere kinderen, of ze zich kunnen inleven in anderen en conflicten kunnen voorkomen en oplossen. Kinderen van dezelfde leeftijd bieden we eerst zelf de mogelijkheid om hun conflict op te lossen, om op die manier de grens van de ander te kunnen ervaren. Wij grijpen in wanneer een ander pijn wordt gedaan en proberen dan samen met de beide kinderen over het gebeuren te praten.

Activiteiten

- Pedagogisch medewerkers communiceren met de kinderen en stimuleren de kinderen ook onderling te communiceren.
- De kinderen werken samen aan activiteiten zoals binnen en buiten spelen, puzzels maken, knippen, plakken en verven, liedjes zingen, 'klusjes' doen, gezamenlijk eten en drinken.
- Kinderen zijn voortdurend deel van een groep en nemen op die manier deel aan groepsgebeurtenissen.
- Ze leren door de gehele dag heen, wat voor elkaar over te hebben, elkaar te helpen en elkaar te stimuleren en prikkelen.

Realistisch

Er zijn kinderen in alle leeftijden waardoor een kind altijd aansluiting kan vinden in zijn ontwikkelingsniveau. Kinderen leren van elkaar en trekken zich aan elkaar op. Er is gedurende de gehele dag plaats voor interactie tussen de kinderen onderling en tussen de kinderen en de leidsters.

Tijd

Dit proces is constant aanwezig omdat kinderen een deel zijn van de groep en pedagogisch medewerkers hiervoor voorwaarden scheppen, zolang de kinderen gebruik maken van de peuterspeelzaal.

2.1.3 Ontwikkelen van persoonlijke competenties

Specifiek

Met het begrip persoonlijke competentie wordt bedoeld op brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden, ofwel het zinvol bezig zijn. De mogelijkheid hebben om vaardigheden onder de knie te krijgen en zelfvertrouwen op te bouwen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het leren van taal, de motorische en cognitieve ontwikkeling.

Meetbaar

D.m.v. observatie instrument KIIK zien pedagogisch medewerkers, naast de dagelijkse observaties, hoe kinderen in hun vel zitten. Pedagogisch medewerkers moeten sturen en aansluiten bij de belevingswereld van een kind. Door goed te observeren zien leidsters wat een kind nodig heeft om zijn persoonlijke competenties verder te kunnen ontwikkelen.

Activiteiten

- Hoe kun je, als pedagogisch medewerkster, de ontwikkeling van kind stimuleren?
- Het is belangrijk dat je aansluit bij de leeftijd, de ontwikkeling en de interesse van een kind. Een peuter mag bijvoorbeeld kiezen welk boekje de pedagogisch medewerkster gaat voorlezen.
- Door de ervaringen van een kind te benoemen (“je vindt dat leuk he?”) en de pogingen van het kind aan te moedigen (“wat kun jij dat goed”) stimuleer je een kind om zijn ervaringen uit te breiden en nieuwe dingen te blijven proberen. Je kunt een kind ook aanmoedigen door zelf deel te nemen aan een activiteit.
- Stimuleren vereist meer dan alleen het aanbieden van stimulerende materialen. Het is belangrijk het kind aan te moedigen ermee aan de slag te gaan. Je kunt een kind ook uitdagen iets nieuws te proberen of het op een andere manier te doen.
- Kinderen hebben zelf ook veel te vertellen. Het is waardevol om aan te sluiten bij de geluidjes die een kind maakt, of bij de dingen die het zegt. Op deze manier wordt de taalontwikkeling gestimuleerd.
- Door het aanbieden van bijvoorbeeld spelen met de bal, rennen, huppen enz. stimuleer je de motoriek van een kind.

Realistisch

Goed opgeleide en professionele leidsters reageren sensitief en responsief op kinderen, afhankelijk van de mogelijkheden en onmogelijkheden van de kinderen.

Tijd

Zolang de kinderen gebruik maken van de peuterspeelzaal.

2.1.4 Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken.

Specifiek

Leren wat wel en niet mag: hoe je sociaal acceptabel te gedragen. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels in onze maatschappij en binnen de peuterspeelzaal; je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt etc. Door middel van de peuterspeelzaal kan er een balans komen tussen het individu en de samenleving. Het is namelijk lang niet vanzelfsprekend dat geslaagde individuele ontwikkeling altijd leidt tot sociaal verantwoordelijkheidsgevoel, tot actieve maatschappelijke participatie. Kinderen krijgen binnen de peuterspeelzaal de gelegenheid hier langzaam in te groeien en te oefenen.

Meetbaar

Door goed te kijken naar de kinderen zie je of een kind zich aan regels houdt. Ook zie je hoe een kind omgaat met op de beurt wachten, of het kan delen enz. Bij dit alles houd je als pedagogisch medewerkster wel rekening met de leeftijd en fase waarin het kind zit. Ook het oefenen in het (rollen)spel, biedt kinderen de mogelijkheid om zich regels van anderen eigen te maken.

Activiteiten

- Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen proberen we ze bij te brengen hoe ze kunnen functioneren in een groter geheel: in de groep, in de peuterspeelzaal, in de maatschappij. Dit basisdoel beschouwen we als de kern van de opvoeding.
- We laten de kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met de gebruiken en omgangsvormen in onze samenleving.
- Door middel van het met meerdere personen spelen van een gezelschapsspel, kun je het wachten op je beurt oefenen.
- Ook bij het gezamenlijk deelnemen aan het 10-uurtje, kunnen normen en waarden, zoals netjes in de kring blijven zitten en wachten tot iedereen klaar is met het nuttigen van hun tussendoortje.
- We leren kinderen om het speelgoed op te ruimen en er respectvol mee om te gaan.
- We leren kinderen om het goed (netjes) en duidelijk te vragen wanneer ze iets van een ander gedaan willen hebben.
- We leren kinderen om elkaar te helpen.
- We leren kinderen om aan een ander te zeggen wat ze wel en niet prettig vinden.
- Als pedagogisch medewerkster geef je aan wat wel en wat niet mag.

Realistisch

Als peuterspeelzaal doen we onze best om kinderen vertrouwd te maken met onze waarden en normen. Dit doen we o.a. door zelf het goede voorbeeld te geven. De pedagogisch medewerkers realiseren zich dat ze “model” staan.

Tijd

Zolang de kinderen gebruik maken van de peuterspeelzaal.

3. PEDAGOGISCH HANDELEN

- Wij bieden een omgeving aan waarin de peuters kunnen groeien, rijpen en leren. Door onze omgeving op een bepaalde manier vorm te geven en te structureren, overzichtelijk te maken, wordt er een appel gedaan op het kind om zich te ontwikkelen. Het wordt als het ware uitgedaagd om te laten zien wat het in zich heeft.
- Wij geven richting aan door bepaalde normen en waarden uit te dragen. Het kind neemt normen en waarden over.

De wijze waarop wij het kind laten wennen als het nieuw in een groep komt doen wij door het kind enkele wenmomenten aan te bieden alvorens het officieel start. Op de wenmomenten mogen de ouders in de nabijheid van het kind in de peuterspeelzaal blijven. Afhankelijk van het kind, zullen wij de ouders voorstellen om de peuterspeelzaal voor een kort moment te verlaten, zodat wij het kind kunnen begeleiden in de nieuwe situatie van het bezoeken van een peuterspeelzaal.

Wat de begeleiding van kinderen zo interessant maakt, is dat elk kind anders is. Elk kind heeft zijn eigenaardigheden, ontwikkelingstempo, temperament en achtergronden. Alles wat je aan begeleiding doet moet dus “maatwerk” zijn, aangepast aan het kind. Als pedagogisch medewerker moet je dan ook bewust zijn van je handelen en uit verschillende manieren van handelen moeten kunnen kiezen.

Een belangrijke voorwaarde is je in te leven in de wereld van een kind. Als je je inleeft in de wereld van een peuter, dan voel je zelf ook hoe moeilijk het is om afscheid te nemen van je vader of moeder en leid je het kind af met een spelletje nadat je vader en moeder samen met het kind uitgebreid hebt uitgezwaaid.

3.1 Zelf problemen laten oplossen

Zelf verantwoordelijk zijn. Dit moet je stapje voor stapje leren tijdens je ontwikkeling. Op het moment dat je kinderen serieus betreft bij een probleem en de mogelijke oplossingen daarvoor samen met het kind of de kinderen gaat zoeken, komen er soms onverwachte oplossingen naar voren en is de bereidheid van kinderen om mee te werken aan de oplossing zeer groot.

3.2 Structuur bieden

Regels geven een kind houvast en kinderen voelen zich prettig bij de voorspelbaarheid die aan de regels zitten. Door een bepaalde orde aan te brengen in de dag, willen wij structuur bieden. De wereld van het kind ordenen, bijvoorbeeld:

- Door stappen aan te geven: eerst dit en dan dat;
- Door de situatie af te bakenen: je begrenst de “ruimte” om het kind;
- Door de situaties te vereenvoudigen;
- Door regels te geven.

Regels bieden een kind structuur. Daardoor kan veiligheid ontstaan. Door duidelijke regels te stellen, beperken we de vrijheid van het kind. Het zal zich aan de regels moeten houden. Maar tegelijkertijd bieden we binnen deze regels alle vrijheid aan een kind om zijn eigenheid te ontwikkelen en de vrijheid te ervaren om zelf keuzen te maken en te exploreren.

3.3 Structureel volgen ontwikkeling peuters

De vaste pedagogische medewerkers hebben ieder kind in beeld en zijn elk mentor van een toegewezen kind. Zij volgen de kinderen in hun ontwikkeling. Zo kunnen we aansluiten bij de ontwikkeling van het kind en het stimuleren om de volgende stap te zetten. Wij werken met het kind volgsysteem KIJK en CITO leerlingvolgsysteem (voor VE-indicatie).

1. Hoe volgen we de ontwikkeling van onze kinderen?
2. Hoe signaleren we ontwikkelingsvertraging- en versnelling?
3. Hoe overleggen we met ouders en maken we hen wegwijs in de sociale kaart?
4. Hoe ziet het ontwikkelingsgericht werken er bij ons uit?
5. Hoe werken wij samen met het onderwijs?

3.3.1 Hoe volgen we de ontwikkeling van onze kinderen?

Het uitgangspunt van ons werk zijn de observatiegegevens en aanvullende gegevens van de kinderen. Die verzamelen we op de volgende manieren.

1. We ontvangen informatie van de ouders.
2. We hebben een intakegesprek en houden algemene gegevens bij.
3. We volgen de ontwikkeling van de kinderen aan de hand van een kind volgsysteem (KIJK).

Punt 2 en 3 zullen we toelichten. Tijdens het intakegesprek leggen we de formele gegevens vast, maar ook de bijzonderheden van het kind t.a.v. het fysieke en sociaal-emotionele functioneren van het kind, nemen we gewoontes van het kind op en de voorkeuren en bijzonderheden.

Het kindvolggedeelte van het kind volgsysteem bevat de volgende onderdelen:

12 Basisgegevens

- 12.1 Basiskenmerken
- 12.2 Betrokkenheid
- 12.3 Risicofactoren

13 Ontwikkelingslijnen

- 13.1 Sociale en emotionele ontwikkeling
  - 13.1.1 omgaan met zichzelf
  - 13.1.2 omgaan met anderen
- 13.2 Zelfredzaamheid
- 13.3 Spelontwikkeling
- 13.4 Spraakontwikkeling
- 13.5 Motoriek
  - 13.5.1 grote motoriek
  - 13.5.2 kleine motoriek
  - 13.5.3 tekenontwikkeling
- 13.6 Cognitieve ontwikkeling: leren denken
- 13.7 Symboolverkenning
  - 13.7.1 ontluikende geletterdheid
  - 13.7.2 ontluikende gecijferdheid

14 Digitale verwerking

15 Literatuur

Naast de voor gestructureerde items kunnen we ook per onderdeel aanvullende opmerkingen/observaties weergeven.

3.3.2 Hoe stimuleren wij de ontwikkeling van het jonge kind en dan met name op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling?

Voor Piramide hanteren wij binnen het thema een activiteitenprogramma. Op basis hiervan maken wij een weekplanning waarin de ontwikkelingsgebieden rekenen, taal, motoriek en sociaal-emotioneel aan bod komen. Als voorbeeld nemen wij project Mensen, ik en jij.

Denkontwikkeling: activiteit: Een stoel voor Tobias. Met deze activiteit maken de kinderen kennis met de begrippen groot en klein, even groot en even klein. Zij maken seriaties met 3 voorwerpen van groot naar klein en omgekeerd. Wij laten de kinderen uitproberen op welke stoelen Tobias en zijzelf het best kunnen zitten. En op welke stoel passen de poppen?

Taalontwikkeling: activiteit: Namen op papier. De kinderen doen ervaringen op met schriftelijke taal. Ze leren dat namen geschreven en gedrukt kunnen worden en waarvoor het gebruikt wordt (ontluikende geletterdheid). Wij laten diverse meegebrachte geboortekaartjes (ouderbetrokkenheid) zien. Wij vertellen de naam op het geboortekaartje, soms laten we de kinderen het raden of herkennen kinderen hun eigen kaartje. Van elk kind schrijven we in zijn bijzijn de naam op een blanco kaartje met de mededeling zo heet jij. De kinderen "schrijven" en tekenen daarna zelf op het kaartje.

Motorische ontwikkeling: activiteit: Lekker bewegen. De kinderen voeren grof motorische bewegingen uit, zoals klimmen, kruipen, glijden, rollen en springen. Wij zetten een aantal bewegingssituaties aantrekkelijk neer, zodat de kinderen geprikkeld worden om beweging te maken met het hele lichaam. Wij ondersteunen de kinderen waar nodig, zodat ze steeds een stapje verder kunnen of een treetje hoger dan ze zelfstandig zouden doen (sociaal-emotionele ontwikkeling neem je in deze activiteit ook mee). Wij benoemen wat er gebeurt, wij benoemen de lichaamsdelen, houdingen en bewegingen en ruimtelijke begrippen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling: activiteit: Nu ben ik papa of mama. De kinderen leren of kunnen zich inleven in de rol van papa en mama door thuissituaties, welke zich binnen het gezin kunnen voordoen, na te spelen. In de huishoek spelen wij bijvoorbeeld het ontbijtmoment na...in eerste instantie spelen wij mee en proberen wij het spel te verrijken door situaties of handelingen aan te dragen zodat zij het spel verder kunnen uitbouwen.

3.3.3 Inrichting van de peuterspeelzaal om de voorschoolse educatie zo optimaal mogelijk aan te bieden met de hierop afgestemde materialen.

De speelleeromgeving wordt bij elk nieuw thema aangepast. De huishoek wordt bijvoorbeeld bij project ziek en gezondheid het consultatiebureau en bij project eten en drinken de supermarkt. Deze hoeken ontlokken taal en stimuleren de sociaal-emotionele ontwikkeling. Daarnaast hebben wij de vaste hoeken zoals de bouwhoek ter stimulering van de denkontwikkeling. Zij kunnen hier hoge of lage bouwwerken maken, ordenen, sorteren en leren om stevige constructies te maken, de leeshoek is voorzien van boeken afgestemd op het thema en op leeftijdsniveau. Het speel(gym)lokaal en het schoolplein worden met name ingezet voor de motorische ontwikkeling. Hier kunnen de kinderen gebruik maken van klim- en klautermateriaal, ballen, fietsen, zandbakmateriaal.

Om de zelfredzaamheid van de kinderen te bevorderen, hebben wij de materialen welke zij zelf mogen pakken in lage kasten geplaatst. Ook zijn de materialen voorzien van stickers op moeilijkheidsgraad. Op de speelgoedbakken zijn aan de voorzijde foto's van het materiaal te zien, zodat zij weten wat ze pakken, maar ook om het materiaal weer op te ruimen in de daarvoor behorende bak. Door het te visualiseren kunnen de kinderen zelfstandig functioneren op de groep. Tijdens project welkom besteden wij extra veel aandacht aan de uitleg van de stickers en wanneer je toe bent aan welke puzzel of spel materiaal. Door de zelfredzaamheid te stimuleren worden de kinderen zeker van zichzelf en dit stimuleert ook weer de sociaal-emotionele vaardigheden. Waar nodig kunnen zij vanzelfsprekend hulp vragen aan de leidsters.

3.3.4 Hoe signaleren we ontwikkelingsvertraging- en versnelling?

1. Observeren: kijken naar kinderen

Wij observeren de ontwikkeling van het kind. In ons dagelijks bezig zijn, hebben wij op allerlei manieren contact met kinderen. Wij zien wat ze doen, waar hun belangstelling naar uitgaat, hoe ze reageren, hoe ze iets aanpakken. Wij kijken en luisteren naar ze, wij spelen en praten met ze, we pakken ze vast, we geven ze een knuffel en wij lachen naar ze. Allemaal voorbeelden van onze dagelijkse routine.

2. Ontwikkelingsfase inschatten.

Alle indrukken die wij hierbij opdoen, geven ons een beeld van de ontwikkeling van het kind. Van wat het al kan, van wat het begrijpt en weet, van of het goed in zijn vel zit en zich uitgedaagd voelt door de omgeving. Op basis van deze observaties schatten wij in, in welke ontwikkelingsfase het kind zich bevindt en of het kind toe is aan de volgende fase. Wij komen hier achter door het stimuleren van de ontwikkeling.

3. Handelen: het stimuleren van de ontwikkeling.

Simpelweg door met het kind mee te spelen en uit te proberen of de nieuwe stap aanslaat bij het kind. Het gaat er bij deze stap om wat het kind bijna kan maar nog niet alleen kan; het heeft hierbij onze hulp nog (even) nodig. Als blijkt dat het kind nog niet toe is aan de volgende fase, dan leggen wij het accent op bevestiging en aanmoediging en kiezen wij activiteiten die bijdragen aan het voltooien van de bestaande fase.

Aanmoedigen

Door een kind aan te moedigen laat je blijken dat je het kind vertrouwt, dat je gelooft in zijn mogelijkheden en dat hij met stapjes steeds dichterbij zijn zelfstandigheid komt.

Belonen en straffen

Wij zijn van mening dat beloningen krachtiger werken dan straffen. Aanmoedigen en complimentjes zijn sterke beloningen. Een beloning geven wij aan een kind nadat hij iets heeft gedaan wat wij positief vinden.

Verder vinden wij het belangrijk om zowel bij belonen als straffen het kind duidelijker te maken welk gedrag we precies belonen of bestraffen. Wij vinden dit belangrijk omdat je het kind nooit als persoon moet belonen of bestraffen. Het kind is niet stout, maar doet dingen die niet mogen. Een kind is niet alleen lief als het gewenste gedrag vertoont maar is altijd, met al zijn leuke en moeilijke kanten, lief.

3.3.5 Hoe overleggen we met de ouders en maken we hen eventueel wegwijs in de sociale kaart?

Wij leggen een dossier aan van het kind en bespreken dit met de ouders. Op die manier blijven de ouders op de hoogte van de ontwikkeling van hun kind. We leggen de ouders uit, als dat van toepassing is, op welke manier we hun kind speciale begeleiding bieden en wat de mogelijkheden voor de ouders zijn. Bij de mogelijkheden voor de ouders gaat het om twee dingen:

1. Het ontvangen van tips in de vorm van de ouder projectbrieven.
2. Het helpen zoeken van externe hulp.

De ouderbrieven krijgen de ouders bij elke start van een nieuw VE-thema. Ook geven we de ouders adviezen om, indien nodig, externe hulp in te schakelen. Dat betekent dat wij in overleg met het Centrum van Jeugd en Gezin de juiste hulpverlening adviseren. De oudergesprekken en gemaakte afspraken worden vastgelegd in het dossier.

3.3.6 Mentorschap

Elke peuter heeft een eigen mentor. Dit is een van de vaste pedagogisch medewerkers van de groep van uw peuter. Zij volgt de ontwikkeling van uw peuter op alle gebieden, is aanspreekpunt voor u als ouder en draagt zorg voor het welbevinden van uw peuter. U kunt uw mentor altijd aanspreken als zij aanwezig is of een afspraak maken voor overleg. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die zij met u maakt zoals bijvoorbeeld wat uw peuter wel/niet mag eten, problemen in de thuis situatie etc. Bij alle oudergesprekken is de mentor aanwezig. Ook tussendoor tijdens de haal- en breng gesprekken (overdrachtsgesprekken) kunt u ook altijd de mentor van uw kind aanspreken. Omdat we het belangrijk vinden dat er een goede band ontstaat tussen de mentor, de ouder en het kind, zullen we niet wisselen van mentor tijdens de peuterspeelzaaltijd van uw peuter. Bij peuterspeelzaal Hannie Schaft hebben alle peuters Patricia Leuven als mentor, zij is een vast gezicht op de groep met uitzondering van de vrijdagochtend. De kinderen welke uitsluitend de vrijdagochtend bezoeken vallen onder het mentorschap van Astrid Regeer. Tijdens het welkomstgesprek met de ouders/verzorgers worden zij op de hoogte gesteld welke pedagogische medewerker de mentor van hun kind is en stellen wij de desbetreffende medewerker voor.

3.3.7 Hoe ziet het ontwikkelingsgericht werken er bij ons uit?

Onder ontwikkelingsgericht werken verstaan we de pedagogische handelingen die we uitvoeren om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Daarbij gaat het in grote lijnen om drie soorten kinderen:

1. Kinderen die zich ontwikkelen volgens de aangegeven lijnen uit het kind volgsysteem.
2. Kinderen met een of meer vertraagde ontwikkelingsgebieden.
3. Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong.

1. Kinderen die zich ontwikkelen volgens de aangegeven lijnen uit het kind volgsysteem.

Bij deze kinderen gaat het om kinderen met voldoende spontane ontwikkelingsmogelijkheden. Dat wil zeggen dat deze kinderen een ontwikkelingskracht hebben om zichzelf te ontwikkelen. Ze hebben eigenlijk weinig aansporing, stimulering en hulp nodig. Het gaat vanzelf. Dat betekent voor de peuterspeelzaal twee dingen:

- A. We zorgen voor een rijke omgeving met voldoende speel- en ontwikkelingsmaterialen zodat kinderen aan de hand van die materialen en hun groepsgenoten zich verder kunnen ontwikkelen.
- B. We verzorgen Piramide (VE) thema-activiteiten en projecten waar die kinderen aan meedoen en waarbinnen veel ontwikkelingsaspecten aan de orde komen.
- C. We voeren o.a. talige activiteiten uit in de vorm van gesprekken en voorlezen en verbaliseren veel tijdens het omgaan met de kinderen.

Bij de begeleiding van de taalontwikkeling sluiten we ons aan bij de manier waarop kinderen thuis de taal leren. Om te kijken wat de meest natuurlijke manier van bijvoorbeeld taal leren is, is het dus aan te bevelen te kijken naar wat geschikte ouders doen. Kenmerken voor de stimulerende taalactiviteiten van goede ouders zijn:

1. Ze praten tegen hun kind. Dat doen ze al vanaf de geboorte. Het kind kijkt de ouder aan maar voelt na verloop van tijd het communicatieaspect van de taal aan en zal ook terug reageren. Vanuit de kant van het kind is dat eerst nog non-verbaal. De ouders praten zo duidelijk mogelijk en gewoon in eenvoudige zinnen, maar niet in een onjuiste vorm van kinderlijke taal.
2. Ze praten met hun kind. Nu is de taal gericht op reacties van het kind en sluiten de ouders aan bij wat het kind zegt. Ze reageren erop.
3. Ze verbaliseren de alledaagse activiteiten thuis en buitenshuis. Dat wil zeggen dat ze voor het kind onder woorden brengen wat ze aan het doen zijn. Op deze wijze leert het kind beleefde taal en hanteren dus vooral taal tijdens de alledaagse concrete situaties en bij het omgaan met alledaagse materialen m.b.t. voeding, kleding, de dagritmeactiviteiten, bij het omgaan met mensen (uiterlijke contacten) en dieren, flora en voorwerpen.
4. Het grote voordeel van deze invalshoek is dat makkelijk de noodzakelijke herhalingen van hetzelfde taalaanbod mogelijk zijn.
5. Ze (de geschikte ouder) zorgen voor taalgebruik situaties bij het samenwerken, samenspelen en zelfredzaamheid. Het kind ervaart dan de noodzaak van de taal omdat je die nodig hebt bij het omgaan met elkaar.
6. De opvoeders reageren blij en enthousiast op het kind.
7. De ouders bekijken en bespreken boekjes met hun kind en herhalen die veel. Zelfs van het met een baby bekijken van boekjes is bewezen dat dat een gunstige invloed heeft op de taalontwikkeling. Een mooi voorbeeld is: Mijn eerste Van Dale voorleeswoordenboek. Het kenmerkende daarvan is dat de woorden behandeld worden in de vorm van rijmpjes en dat vergemakkelijkt het onthouden van de bijschriften bij de plaatjes. Het handige van de boekjesaanpak is dat je, omdat je regelmatig een zelfde boekje behandelt, een goed beeld krijgt van de ontwikkelbaarheid van het kind.

2. Kinderen met een of meer vertraagde ontwikkelingsinhouden

Bij deze kinderen voeren we volgende vorm van aanpak uit:

- a. De natuurlijke benadering (zie boven).
- b. Het werken met een handelingsplan.

a. De natuurlijke benadering

Voor kinderen met een vertraagde ontwikkeling op het gebied van taal bestaat deze benadering uit:

- A. De gewone natuurlijke aanpak (zie de beschrijving bij kinderen die zich gewenst ontwikkelen) maar dan intensiever
- B. Met meer herhalingen.
- C. Met meer boek- en praatafstemming met de ouders.

Naast het alledaags verbaliseren is het aan te bevelen om spel te gebruiken als middel om de taalontwikkeling te stimuleren. Wij evalueren regelmatig om de ontwikkeling van het kind in te schatten. Dit doen wij met Cito taaltoets bij de leeftijd van 3 jaar en ouder. Ook evalueren wij formatief. Dat wil zeggen dat we de gewone alledaagse dingen, zoals nog een keer weer een prentenboekje, doornemen. Hiermee kunnen wij ook de ontwikkeling van het kind volgen.

b. Het werken met een handelingsplan

Aan de hand van het handelingsplan stellen we begeleidingsdoelen vast en kiezen we de begeleidingshulpen. Hierbij betrekken we de ouders en evalueren wij het plan na 3 maanden om te beoordelen of wij onze begeleidingsdoelen hebben behaald.

3. Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong

De belangrijkste opdrachten voor ons zijn:

- Er voor zorgen dat de houdingskenmerken van een kind die ondernemend en initiatiefnemend van aard zijn aanwezig blijven.
- Er voor zorgen dat het kind zich verder kan ontwikkelen. Bij het werken aan deze doelen zijn er twee hoofdinvallshoeken namelijk: een aansluitende benadering door de begeleider gericht op de zone van de naastgelegen ontwikkeling.

Bij de benadering van kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong gaat het erom dat de basishouding van deze kinderen namelijk hun ontwikkelingsdrang niet gedooft mag worden. Ze hebben talenten en ze hebben recht op de ontwikkeling van die talenten. Dat betekent voor ons:

1... dat als het kind aan het spelen of aan het werken is we naar het kind toegaan en kijken we het kind in de zone van de naastgelegen ontwikkeling kunnen brengen. Bijvoorbeeld een kind speelt al het thee drinken in de huishoek. Dan zijn er twee mogelijkheden. Ten eerste zorgen we ervoor dat er in de huishoek materialen komen waarmee je ook het ontbijten kunt spelen. Vaak lokken aanvullende materialen ook weer ander spel uit. We verversen regelmatig de huishoek zodat de kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong uitgedaagd blijven worden. Soms doen we het kind ook spelvoorstellen en stellen we bepaalde thema's (binnen Piramide) voor om te gaan naspelen.

2...dat we als we bij het kind komen in langere zinnen spreken dan als we bij andere kinderen zijn.

3...dat we proberen om denkvragen aan het kind te stellen van het type: wat zou er gebeuren als je...? Waarom zouden ze dat zo doen/waarom heb jij dit zo gedaan?

4...dat als we vaststellen wat een kind over een bepaald onderwerp al weet, we proberen om het kind iets nieuws te leren. We leren peuters met een ontwikkelingsvoorsprong in de herfst ook drie namen van bomen leren en de bijbehorende bladeren.

5...dat we ook regelmatig woordvragen stellen: Weet je ook hoe het heet als je...?

6...dat we regelmatig met deze kinderen in de kleine cursorische kring een kringgesprek houden op het niveau van deze kinderen.

7...dat we regelmatig onderdelen van de VE doelen aan de orde stellen. Veel kinderen beheersen al basisbegrippen als groot en klein en zijn toe aan de begrippen van de Verdiepingsfase van VE of eventueel het begin van de leerlijnen van groep 1 en 2 van de basisschool.

8...dat het belangrijk is te weten voor welke onderwerpen een kind speciale interesse heeft zodat we met het kind die onderwerpen kunnen behandelen, bijvoorbeeld door erover te spelen of er prentenboeken over te bekijken.

9...dat als we het kind, net zoals de andere kinderen pluimpjes geven en prijzen voor wat het doet en gedaan heeft. Het is belangrijk voor deze kinderen te ervaren dat hun inzet wat oplevert. Dat houdt de motivatie in stand.

10...dat we op letten of het kind geen gedragsproblemen gaat vertonen. Soms is dat een teken van een onvoldoende ontwikkelingsaanbod. Daarnaast is het belangrijk om voor een evenwichtige ontwikkeling te zorgen. Er zijn ook kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong die zich sociaal gaan isoleren.

Dan hebben we de opdracht deze kinderen sociale ervaringen met groepsgenoten op te laten doen. Soms komt het ook voor dat kinderen zich eenzaam gaan voelen of hun zelfvertrouwen verliezen.

11...dat we deze kinderen ook langere liedjes en opzegversjes aanleren.

12...dat we ervoor zorgen dat het kind ook regelmatig kan spelen en werken met andere kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong.

Het aanbieden van ontwikkeling stimulerende materialen

Er zijn voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong veel materialen beschikbaar. We maken ook gebruik van materialen die bedoeld zijn voor kinderen in bijvoorbeeld in groep 1/2 van de basisschool. Daarbij gaat het om de volgende materialen:

- Moeilijke puzzels. Sommige kinderen kunnen als driejarige al puzzels tussen de 20 en 50 stukjes aan. Ze zijn ook vaak gauw uitgekeken op materiaal.
- Taal-denk materialen
- Telmaterialen
- Kleine constructiematerialen en klein wereldspelmateriaal.
- Technisch speelgoed
- Gezelschapsspellen
- Activiteiten op het Prowise bord.

We proberen steeds om te kijken waar deze kinderen behoefte aan hebben en dat aan te bieden of daar ruimte voor te geven.

We bespreken ook regelmatig prentenboeken met deze kinderen. Het gaat dan om prentenboeken binnen ons VE thema.

3.3.8 Hoe werken we samen met het onderwijs?

De doorgaande lijn van de peuterspeelzaal naar de basisschool proberen we op de volgende manieren te optimaliseren:

1. De overdracht naar de basisschool.
2. Inhoudelijke kennisdeling.
3. Inhoudelijke samenwerking met OBS Hannie Schaft.

1. De overdracht naar de basisschool Hannie Schaft

Als kinderen de peuterspeelzaal verlaten vullen we samen met de ouders een overdrachtsformulier van De Kleine Eigenwijzer in. Daarnaast voegen wij het kind dossier bij, zoals de uitdraai van KIIJK peuterobservatie en aanvullende informatie. Het dossier wordt eerst persoonlijk met de ouders doorgenomen en besproken en zodra zij het voor akkoord getekend hebben dragen wij het over aan de basisschool. Wij dragen het dossier over in een persoonlijk contact met de onderbouwdocenten en interne begeleider van basisschool Hannie Schaft

2. Inhoudelijke kennisdeling

Wij bespreken het overdrachtdossier met de docenten van groep 1 en 2 en eventueel de interne begeleider bij zorgleerlingen van OBS Hannie Schaft en noemen dit een warme overdracht.

3. Inhoudelijke samenwerking

Op het gebied van de zelfredzaamheid en de zelfstandigheid hebben we een doorgaande lijn met de basisschool ontwikkeld. De docenten hebben ook een keer uiteengezet welke vaardigheden zij belangrijk vinden op het gebied van zelfredzaamheid zodra het kind als 4 jarige naar de basisschool gaat.

Daarnaast maken wij ieder jaar een jaarplanning zodat onze VE thema's overeenkomen en wij met hetzelfde thema bezig zijn.

Ook bespreken wij zorgkinderen om een zo'n goed mogelijke start te kunnen bieden binnen het basisonderwijs.

4. De overdracht naar een andere basisschool; kinderdagverblijf en BSO

Wij maken voor ieder kind een zelfde dossier aan met overdrachtsformulier. Dit dossier wordt met de ouders persoonlijk doorgenomen en besproken en voor akkoord getekend. Vervolgens geven wij dit dossier aan de ouders mee zodat zij het dossier kunnen overhandigen aan de basisschool, het kinderdagverblijf of de buitenschoolse opvang waar wij geen inhoudelijke samenwerking mee hebben. Tijdens het oudergesprek geven wij aan dat wij op verzoek van deze partijen altijd bereid zijn tot een warme overdracht. Wij zullen dan met hen een afspraak maken. Ook vullen wij samen met de ouders waarvan het kind naar een andere basisschool gaat het overdrachtsformulier van De Kleine Eigenwijzer in. Zodra de ouders de akkoordverklaring heeft getekend wordt het formulier digitaal verzonden naar de betreffende basisschool.

Indien er vanuit de andere basisschool/kinderdagverblijf/BSO contact met ons wordt opgenomen met vragen over het kind, vragen wij altijd eerst toestemming aan de ouder om hun kind met hen te bespreken in een inhoudelijke kennisdeling.

4. WERKPLAN

4.1 Structuur- en dagindeling

Om 8.15 uur worden de peuters bij ons gebracht. Tot 8.45 uur is er spelloop. De ouders mogen dan ook tot dit tijdstip eventueel blijven spelen met het kind. Dit om de ouderbetrokkenheid te vergroten. Onder spelvormen kunnen we verstaan: puzzelen, huishoek, bouwhoek, ICT-hoek, ontdekhoek afgestemd op het projectthema of leeshoek. Dit kan ook de ouderparticipatie vergroten. Hierna nemen de kinderen afscheid van de ouders.

Om 8.50 starten wij met ons lesprogramma in het kader van Piramide en beginnen we met onze groepsexploratie. Voorafgaand vindt er tutoring plaats voor kinderen waarvoor dit noodzakelijk mocht zijn, samen met de vaste tutor. Zij zal het kind ook tijdens de groepsexploratie begeleiden.

Voor de oudste peuters breidt een van de leidsters het thema nog even uit met een kleine cursorische kring en mogen de jongste peuters vrij spelen. Na beëindiging van de cursorische kring sluiten de oudste peuters zich bij de jongste peuters aan en mogen ze een keuze maken uit de diverse hoeken. We bieden de keuzes aan om o.a. gebruik te maken van het ontwikkelingsmateriaal, de huishoek, ontdekhoek, ICT-hoek, bouwhoek en leeshoek. Tevens besteden we aandacht aan de creatieve vorming.

Daarna gaan we gezamenlijk opruimen.

Om 10.20 uur nuttigen we een kleine versnapering met iets te drinken. Na het eten besteden we aandacht aan bewegingsspel of buiten spelen.

Rond 12.00 uur gaan we voorlezen, daarna zingen we een aantal liedjes ter afsluiting van de ochtend. Om 12.15 uur gaan de kinderen weer naar huis. Afhankelijk van het gekozen dagdeel.

Bij een middag openstelling bieden wij een uitgebreider programma voor de kinderen, welke bijna naar de basisschool gaan om te wennen aan een hele schooldag en voor de VE-geïndiceerde kinderen. Zij blijven lunchen en nemen deel aan het middagprogramma.

4.2 Vroegschoolse educatie Piramide

De peuterspeelzaal wil dat alle peuters gelijke kansen krijgen in groep 1, daarom hebben we het Vroegschoolse programma, Piramide reeds in 2002 ingevoerd. Piramide is bedoeld voor peuters vanaf 2,5 jaar met een bezoekfrequentie van 16 uur per week met maximaal 6 uur VE aanbod per dag of een totaalaanbod van 960 uur in hun peuterspeelzaal-loopbaan. De peuterspeelzaal heeft op alle dagen (totaal 24 uur in de week) een VE-aanbod en neemt hierin ook de jongste peuters, oudste peuters, tutorkinderen en pientere kinderen mee. Kortom alle bezoekende peuters.

Voor de kinderen welke daadwerkelijk een VE-indicatie hebben vanuit het consultatiebureau maken wij een planning voor de tijd dat zij de peuterspeelzaal bezoeken om aan het aanbod van 960 uur of 16 uur bezoekfrequentie te voldoen.

De peuterspeelzaal is op maandag- en donderdagochtend geopend van 8.15 uur tot 14.15 uur. Dit zijn dagdelen van 6 uur. De VE kinderen nemen deze twee dagen af en een ochtenddagdeel van 4 uur op de dinsdag-, woensdag- of vrijdagochtend, te weten van 8.15 uur tot 12.15 uur. De peuterspeelzaal is 40 weken in het jaar geopend. Vanaf 2,5 jaar tot 4 jaar bezoekt de peuter 60 schoolweken. 60 schoolweken x 16 uur VE aanbod = 960 uur.

Ouders ontvangen informatie over VE als hun kind 11 maanden is. Dat gebeurt op het consultatiebureau. Dan wordt met ouders besproken of hun kind in aanmerking komt voor een VE-verwijzing. Een film over dit consult is te bekijken op klaarvoordestarthaarlem.nl. Op de site klaarvoordestarthaarlem.nl zijn ervaringen van andere ouders te lezen. Ook zijn er tips voor thuis te vinden en een overzicht met locaties. Een film laat zien hoe een ochtend/middag op een VE-peuterspeelzaal of -kinderdagverblijf eruitziet.

De peuterspeelzaal is ook trots te melden dat wij in november 2013 het kwaliteitskeurmerk CITO Piramide hebben behaald. CITO heeft beoordeeld, dat wij in voldoende mate voldoen aan hun criteria en hebben ons daarom het keurmerk toegekend. Op 25 november 2019 zijn wij opnieuw geobserveerd en het keurmerk is weer voor de komende 5 jaar verlengd.

Voor kinderen die extra stimulering of ondersteuning nodig hebben, is er een tutorprogramma ontwikkeld, waarmee preventief gewerkt kan worden. Door combinatie van spelen, werken en leren in een positief pedagogisch klimaat worden kinderen in hun ontwikkeling gestimuleerd. De inhoud wordt bepaald door 8 ontwikkelingsgebieden:

- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Persoonlijkheidsontwikkeling en redzaamheid
- Creatieve ontwikkeling
- Motorische ontwikkeling
- Ontwikkeling van de waarneming
- Taalontwikkeling, ontluikende geletterdheid
- Denkontwikkeling, ontluikende gecijferdheid
- Oriëntatie op ruimte en tijd

Deze ontwikkelingsgebieden vormen de inhoud van het spel (speelleeromgeving) van de projectthema's en van observatie en toetsing.

Elk jaar komen dezelfde onderwerpen, zoals bijv. wonen en lente aan bod, maar steeds op een hoger niveau. Deze projecten worden aangeboden in een betekenisvolle context. Bij ieder project wordt een uitdagende speelhoek gecreëerd. Zo verandert de hoek bij eten en drinken bijvoorbeeld in een supermarkt, waar de kinderen in een uitdagende leeromgeving kunnen spelen en leren.

Ook vinden er binnen deze projecten uitstapjes plaats. In de herfst gaan de oudste peuters bijvoorbeeld een herfstwandeling maken.

Spel staat centraal

Piramide kent vrij spel en gericht spel. Bij het vrije spel ligt het initiatief bij het kind, dat zelf vrij kiest waarmee het wil spelen. De rol van de leidster is hierbij van groot belang. Zij kunnen de helpende hand bieden door kinderen die daar moeite mee hebben aan het spelen te brengen. Gericht spel spelen de kinderen als ze met een project bezig zijn. De peuterspeelzaal is zo ingericht dat de kinderen alle ontwikkelingsgebieden actief kunnen exploreren.

Projecten

Een project is een geheel van activiteiten waarin een ontwikkelingsgebied centraal staat en de andere ontwikkelingsgebieden ondersteunend werken. De piramide projecten bestaan verdeeld over het schooljaar uit de navolgende thema's: Welkom, Mensen, Herfst, Kleding, Feest, Ziek en Gezondheid, Eten en Drinken, Lente, Kunst, Verkeer en Zomertijd.

Tutoring

Tutoring is individuele hulp in de groep aan kinderen die extra stimulering nodig hebben.

Aanbod pientere kinderen

Piramide heeft ook een aanbod voor de kinderen die meer aankunnen dan de basisstof.

Ouders

De piramidemethode richt zich niet alleen op vaardigheden die je op school leert, maar op de totale ontwikkeling van het kind. De betrokkenheid van ouders is daarom heel belangrijk.

De peuterspeelzaal geeft u informatie over de projecten middels een projectbrief. Daarnaast wordt u maandelijks geïnformeerd in de nieuwsbrief.

4.3 Begeleiding

Voor de peuters met een eventuele achterstand zullen wij na overleg met de ouders een beroep doen op een tutor. Deze persoon zal het kind individuele begeleiding geven, preventieve- en remediërende tutoring. Dit alles gaat natuurlijk in overleg met de ouders en wordt gedocumenteerd in een handelingsplan waarin ons gestelde doel staat vermeld.

5. Doelen en Richtlijnen

5.1 Verlaten peuterspeelzaalgroepsruimte naar andere locatie

Indien wij met de kinderen de groepsruimte verlaten om naar het speellokaal te gaan, hebben wij geen ondersteuning nodig van niet- structureel ingezette personen, aangezien het speellokaal in pandig is gesitueerd en wij hier regelmatig bij slecht weer gebruik van maken. Het is geen onbekende locatie.

Ook is de bibliotheek Duinrand in pandig gesitueerd. Wij doen wel een beroep op onze vaste vrijwilligsters/stagiaires om mee te gaan naar de bibliotheek. Dit om meer toezicht op de groep te hebben bij een (voor-)leesactiviteit of een voorstelling en om eventueel te kunnen assisteren bij een hulpvraag, zoals bijvoorbeeld toiletgang.

Indien wij met een geplande activiteit gebruik moeten maken van de Openbare Weg (oversteken om bij een locatie van een geplande activiteit te komen), doen wij naast onze vaste vrijwilligsters ook een beroep op hulpouders. Deze ouders hebben zich hiervoor middels een intekenlijst opgegeven.

Wij lopen dan met 1 gediplomeerde leidster vooraan waarbij zij aan elke hand een jongste peuter vast heeft; daarnaast 1 gediplomeerde leidster achteraan met aan elke hand een jongste peuter. De vrijwilligsters en hulpouder(s) verdeeld in het midden met ook 2 kinderen onder hun hoede.

5.2 Wij hanteren het vierogenprincipe peuterspeelzaal 2 – 4 jaar

- Alle medewerkers en betrokkenen zijn in het bezit van een geldig VOG (verklaring omtrent het gedrag). Nieuwe medewerkers worden uitsluitend ingezet als hun VOG aanwezig is. Vanaf 1 maart 2013 worden medewerkers in de kinderopvang continu gescreend. Vanaf 1 maart 2018 worden de medewerkers en betrokkenen aangemeld in het personenregister Kinderopvang.
- De opvang is op zodanige wijze georganiseerd, dat de beroepskracht of de beroepskracht in opleiding (stagiaire) de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.
- In het pedagogisch beleid staat beschreven hoe de pedagogische medewerkers met de kinderen omgaan. Pedagogische medewerkers spreken elkaar aan en geven feedback op gedrag.
- Wij werken met de vernieuwde meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling inclusief afwegingskader. Pedagogische medewerkers weten welke stappen er genomen dienen te worden bij signalen die wijzen op een vermoeden van misbruik. Ook worden de medewerkers hierin geschoold.

Op een dagdeel is de sociale controle op de medewerker en kinderen aanwezig.

- Er zijn twee pedagogische medewerkers op de groep. We zijn gevestigd in een brede school en hebben daarnaast een intensieve samenwerking met basisschool Hannie Schaft. Hierdoor bevinden zich altijd vele volwassenen in het gebouw. Hierdoor is er zicht op elkaars (pedagogisch) handelen.
- Daarnaast is onze locatie in het gebouw dusdanig gesitueerd dat het een open karakter heeft. De ruimte is open met veel ramen. Men loopt en kijkt makkelijk naar binnen.

Indien wij gebruik maken van een middag dagdeel zijn er ook altijd twee beroepskrachten aanwezig.

De achterwachting is bij ons niet van toepassing aangezien er altijd twee vaste medewerkers aanwezig zijn.

Tijdens de middagactiviteiten wordt er intensief samengewerkt met de leerkrachten van groep 1 en 2 van de basisschool Hannie Schaft. Zodat het vierogen principe is gewaarborgd.

5.3 Externe hulpverleners

De peuterspeelzaal heeft een nauw samenwerkingsverband met het Centrum Jeugd en Gezin, consultatiebureau JGZ Kennemerland en logopediste, mevrouw I. Schavemaker. Zijn er vragen over opvoeding, spraak/taal of andere problemen is het mogelijk om een beroep te doen op genoemde organisaties.

Wij maken onderscheid tussen “vrij toegankelijk aanbod” en “individuele voorzieningen”.

Peuterspeelzaal Hannie Schaft werkt conform het vernieuwde protocol meldcode kindermishandeling inclusief afwegingskader. Zie meldcode kindermishandeling (via website of ter inzage op locatie).

Vrij toegankelijk aanbod staat open voor iedereen. Mensen kunnen zichzelf opgeven al of niet op basis van een verwijzing van een beroepskracht. Het gaat om aanbod als:

- Individuele informatie en advies over opgroeien en opvoeden
- Groepsaanbod op het gebied van opgroeien en opvoeden (cursussen, trainingen, themabijeenkomsten)
- Ontwikkelingsstimulering en opvoedondersteuning zoals geboden in de peuterspeelzaal
- Jeugdgezondheidszorg
- Meldpunt Veilig Thuis
- Meldpunt Crisisopvang
- Gezinsondersteuning door de CJG-coaches.

Individuele voorzieningen zijn niet vrij toegankelijk. Het gaat om specialistisch aanbod dat ingezet wordt wanneer blijkt dat ze in deze specifieke situatie nodig en effectief zullen zijn. Onderdelen zijn o.a.:

- Jeugd- en opvoedhulp (ambulante hulp, pleegzorg, crisiszorg)
- Jeugdbescherming (drang, onder toezichtstelling, voogdij)
- Jeugd Geestelijke gezondheidszorg

Voor het gebruik van individuele voorzieningen is een onderbouwing nodig van een daartoe gemachtigde beroepskracht. In Zuid-Kennemerland zijn dit:

- De medewerkers van het CJG, door de gemeente gemandateerd. Het gaat dan behalve om CJG coaches en de werkbegeleiders ook om het Informatie- en Adviesteam
- De jeugdartsen (werkzaam bij JGZ Kennemerland voor de jeugdgezondheidszorg 0-4)
- De huisartsen en medische specialisten
- Jeugd – en gezin beschermers en de Kinderrechter.

Elk gezin heeft contact met een huisarts en met de jeugdgezondheidszorg. Gemeente Zandvoort heeft één team. Zij staan in nauw contact met ons en zorg in het gebied. Op deze wijze is jeugdhulp altijd dichtbij en laagdrempelig. Alvorens wij met de ouders in gesprek gaan maken wij de navolgende afweging welke (specialistische) hulp nodig is:

- Wat is de vraag, wat is er aan de hand?
- Wat gaat hier helpen, welke opties liggen open?
- Welke hulp komt erbij, met welk doel?

Dit om een zo helder mogelijk adviesgesprek te kunnen voeren.

6. RANDVOORWAARDEN

6.1 Coaching & personeelsbeleid

Alle dagdelen zijn er minimaal twee vaste beroepskrachten aanwezig, waaronder:

Patricia Leuven is houder/leidinggevende. Zij is gediplomeerd HBO pedagogisch coach, pedagogisch medewerker, onderwijsassistent niveau 4. Zij is het vaste aanspreekpunt voor de ouders en instanties, verzorgt de administratie en draagt zorg voor het coachen van het personeel.

Vanaf 1 januari 2019 zijn kinderopvangorganisaties verplicht conform Wet IKK hun personeel te coachen en hiervoor een HBO coach in te zetten. Het aantal uur aan minimale inzet van de coach op jaarbasis zal 50 uur voor haar locatie zijn en daarnaast op basis van het aantal fte pedagogisch medewerkers x 10 uur. Aangezien peuterspeelzaal Hannie Schaft twee parttime medewerkers heeft met gezamenlijk 1fte zal de coach per medewerker 5 uur coachen op jaarbasis. Om dit te borgen is er een borgingsplan coachgesprekken opgesteld.

Pedagogisch beleidsmedewerkers die ook als pedagogisch medewerker op de groep staan, al dan niet als meewerkend coach, worden zelf ook gecoacht door collega coaches waar de opleiding mee gedaan is, te weten Marja Spierieus (peuterspeelzaal Dribbel) en Leonie de Boer (peuterspeelzaal 't Opstapje). Samen vormen wij een drieluik als "zelfstandige peuterspeelzalen Zandvoort".

Astrid Regeer en Giela Ghariebiyan zijn als gediplomeerd pedagogisch medewerker niveau 3 werkzaam.

Patricia Leuven, Astrid Regeer en Giela Ghariebiyan zijn gediplomeerd in het Nederlands op 3F niveau. Daarnaast zijn alle medewerkers volledig VE gecertificeerd zijn.

- De maximale groepsgrootte is 16 kinderen.
- Twee beroepskrachten op 16 kinderen
- Het inzetten van minder beroepskrachten op basis van het aantal kinderen is bij onze organisatie niet van toepassing.
- Rekening houdend met de leeftijdsopbouw en het aantal kinderen per groep, hanteren wij een 50-50 basis met betrekking tot de kinderen van 2 tot 3 jaar en de kinderen van 3 tot 4 jaar.

6.2 Begeleiding en taken beroepskrachten in opleiding, stagiairs en vrijwilligers

De taken van beroepskrachten in opleiding zijn vastgelegd in het beroepspraktijkvormingplan (BPV) een werkplan voor beroepskrachten in opleiding en stagiairs.

- Zij staan boventallig op de groep
- Krijgen gelegenheid onder begeleiding werkzaamheden uit te voeren die vergelijkbaar zijn met de toekomstige beroepsuitoefening.
- Krijgen voldoende gelegenheid opdrachten vanuit school uit te voeren.
- Zij dienen zich te houden aan de werkwijze en regels zoals beschreven in pedagogisch beleidsplan.
- Stagiairs voeren zelf geen oudergesprekken. Indien ouders toestemming geven mogen zij in de loop van de stage aanwezig zijn bij voorbereiding en uitvoering.
- Verder verwachten wij dat zij aanwezig zijn bij cursussen en trainingen in deskundigheidsbevordering en groepsoverleggen.

Voor de vrijwilligers hebben wij een vrijwilligersbeleid opgesteld. Wat verwachten wij van hen:

- Vrijwilligers zijn boventallig
- Motivatie en inzet bij het assisteren van de pedagogische medewerker bij alle voorkomende werkzaamheden.
- Wij zetten de vrijwilligers voornamelijk in bij activiteiten zoals schoolfotograaf, afsluiting thema's: bijvoorbeeld afsluiting project Zomertijd, een strandfeest. Sinterklaasbezoek, Kerst- en Paasactiviteiten, Kinderboekenweek en Nationale Voorleesdagen, zoals uitstapjes naar de bibliotheek tijdens deze activiteit.

Voor alle personen welke structureel aanwezig zijn in de peuterspeelzaal geldt dat zij in het bezit zijn van een VOG-verklaring en gekoppeld zijn aan onze organisatie via het Personenregister Kinderopvang.

6.3 Situering

De peuterspeelzaal is gevestigd in het gebouw De Blauwe Tram (Brede School) in het centrum van gemeente Zandvoort, nabij O.B.S. Hannie Schaft. Een ideale situatie voor onze doorgaande lijn. Aan de voorzijde is een besloten speelplaats voorzien van veilig en uitnodigend speelmateriaal.

6.4 De basisschool

De O.B.S. Hannie Schaft is een openbare school. Dit betekent dat de school open staat voor iedereen met respect voor ieders culturele en of levensbeschouwelijke achtergrond. Hierbij sluit de peuterspeelzaal Hannie Schaft zich volledig aan.

6.5 Beleid ten aanzien van het gebruik maken van dagopvang gedurende extra dagdelen

Ouders kunnen een verzoek om een incidentele extra dagdeel af te nemen indienen. De leidinggevende bekijkt de groepslijsten van het betreffende dagdeel. Indien de groeps grootte 16 kinderen betreft zal de leidinggevende het verzoek afwijzen. Mocht de groeps grootte het toelaten, zal zij het toewijzen.

Indien het een extra dagdeel betreft zal een los dagdeel apart gefactureerd worden.

Indien het een ruildagdeel of een inhaaldagdeel betreft zal dit dagdeel niet gefactureerd worden.

6.6 Financieel beleid

Heeft u een ZandvoortPas...

Ouders met een laag inkomen die een Zandvoortpas hebben, betalen niets. De peuterspeelzaal wordt twee of vier dagdelen bij VE-indicatie volledig vergoed door de gemeente. U hoeft geen eigen bijdrage te betalen.

Heeft u geen inkomen uit loondienst of eigen bedrijf...

- 1 ouder wel, 1 ouder niet
- Beide ouders niet
- Alleenstaande ouder niet

U betaalt over maximaal 2 dagdelen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage waarin de subsidie van de gemeente al is verrekend. U levert een recente inkomensverklaring bij ons aan. Deze kunt u middels uw DigiD aanvragen bij de Belastingdienst,

www.belastingdienst.nl.

Hoe vraagt u een inkomensverklaring aan?

1. Log in op Mijn Belastingdienst
2. Ga naar het tabblad inkomstenbelasting
3. Kies in het menu aan de linkerkant het jaar waarover u de inkomensverklaring wil hebben
4. Klik onder mijn inkomen op inkomen(jaar)
5. Klik onder ik wil een inkomensverklaring op afdrukken.

Heeft u loon uit loondienst of eigen bedrijf...

- Beide ouders
- Alleenstaande ouder

U heeft recht op kinderopvangtoeslag. U betaalt zelf de kosten van de kinderopvang en ontvangt kinderopvangtoeslag van de belastingdienst.

Hoe vraagt u kinderopvangtoeslag aan?

1. Uw DigiD
2. De inkomensgegevens van uzelf en uw eventuele toeslagpartner.
3. Gegevens van de peuterspeelzaal: naam, adres, LRKP-nummer en de prijs per uur. Ook het aantal uur opvang per maand moet worden vermeld.

Voorschoolse Educatie

Wij werken met een speciaal speel- en leerprogramma. In dit programma is extra aandacht voor de (taal)ontwikkeling van kinderen. Dit noemen wij Voorschoolse educatie (VE).

U heeft GEEN recht op kinderopvangtoeslag en mijn kind heeft een VE verklaring.

Kinderen met een VE-indicatie moeten de peuterspeelzaal vanaf 2,5 jarige leeftijd totaal 960 opvanguren bezoeken. Omgerekend komt dit op 16 opvanguren per week. De gemeente neemt 8 uur (2 dagdelen) voor rekening en u betaalt over de resterende 8 uur een inkomensafhankelijke bijdrage.

U heeft WEL recht op kinderopvangtoeslag en mijn kind heeft een VE verklaring.

Als u recht heeft op kinderopvangtoeslag vraagt u alleen toeslag aan voor de 2 opvangdagen van totaal 8 uur die u zelf betaalt. De overige 8 uur zijn gratis.

Het uurtarief per 1 januari 2020 is € 8,17. Over € 8,17 ontvangt u de gemeentelijke subsidie of kinderopvangtoeslag.

De ouderbijdragen worden door middel van een machtigingskaartje geïncasseerd, 12 maandelijks incasseringen zijn 40 weken. Opgenomen vakanties buiten de schoolvakanties worden doorbetaald aangezien het plekje voor de peuter is gereserveerd en dus bezet is voor een andere peuter.

6.7 Accommodatiebeleid

Volgens de richtlijnen van de GGD en gemeente Zandvoort

6.8 De Geschillencommissie (voorheen ZCKK)

Wij zijn aangesloten bij De Geschillencommissie Kinderopvang.

De klachtenjaarverslagen worden jaarlijks opgemaakt en hangen ter inzage in de peuterspeelzaal. Voor informatie en contact: www.geschillencommissie.nl

6.9 Privacywetgeving AVG

Uw gegevens en de verwerking vallen onder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) als onderdeel van The General Data Protection Regulation (GDPR), welke door de Europese Unie is bedoeld als bescherming van persoonsgegevens en privacy van burgers.

Bij het invullen van het inschrijfformulier verleent u toestemming voor het verzamelen en verwerken van uw persoonsgegevens. Het doel hiervan is te voorzien in kinderopvang en de uitvoering van de plaatsingsovereenkomst voor de kinderen die vallen onder uw verantwoordelijkheid als ouder of voogd. Conform de AVG heeft u daarbij op verzoek onder meer recht van inzage, correctie of verwijdering van gegevens. U heeft hier onder andere toegang toe via het ouderportaal.